

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

5 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നം ഇല്ലാത്ത ചോദ്യം നം. 2250

06-07-2022 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

നവകേരളം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിൽ കുടുംബശ്രീയുടെ പങ്ക്

ചോദ്യം	ഉത്തരം
<p align="center">ശ്രീമതി യു പ്രതിഭ , ശ്രീ പി.വി.അൻവർ, ശ്രീമതി ഒ എസ് അംബിക, ശ്രീ കെ.കെ. രാമചന്ദ്രൻ</p>	<p align="center">ശ്രീ എം.വി.ഗോവിന്ദൻ മാസ്റ്റർ (തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ, ഗ്രാമവികസനം, എക്സൈസ് വകുപ്പ് മന്ത്രി)</p>
<p>(എ) ലിംഗസമത്വ നീതി നേടിയെടുക്കുന്നതിലും പ്രദേശിക വികസനം സാധ്യമാക്കുന്നതിലും കുടുംബശ്രീയ്ക്ക് മികച്ച നേട്ടം സൃഷ്ടിക്കാനായ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, നവകേരളം സൃഷ്ടിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ നേതൃത്വപരമായ പങ്ക് വഹിക്കുന്ന രീതിയിൽ കുടുംബശ്രീയുടെ പ്രവർത്തനം വിപുലപ്പെടുത്താൻ പദ്ധതിയുണ്ടോ;</p>	<p>(എ) ഉണ്ട്.</p> <p>പ്രാദേശിക വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ക്രിയാത്മകമായി ഇടപെടുന്നതിനും ലിംഗസമത്വവും നീതിയും ലക്ഷ്യമാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും കുടുംബശ്രീയ്ക്ക് സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. നവകേരളം സൃഷ്ടിക്കാൻ സ്മൃതികളുടേയും യുവജനങ്ങളുടേയും നേതൃത്വപരമായ കഴിവുകൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനും വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ സമൂഹത്തിലെ എല്ലാ വിഭാഗം ജനങ്ങളുടേയും പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുമായുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് കുടുംബശ്രീ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. കൂടുതൽ തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും അതുവഴി വരുമാന വർദ്ധനവ് ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും അഗതിരഹിത കേരളം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും ആവശ്യമായ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. കൂടാതെ പൊതു ലക്ഷ്യത്തിനായി പ്രാദേശിക തലത്തിൽ ഒന്നിച്ചുപ്രവർത്തിക്കുന്നതിനും പ്രാധാന്യം നൽകിവരുന്നു. ഹരിതകർമ്മസേന പ്രവർത്തനങ്ങൾ, തെളിനീരൊഴുക്കും നവകേരളം തുടങ്ങിയവയിലെ പങ്കാളിത്തം മുതലായവ ഇതിന് ഉദാഹരണങ്ങളാണ്. സ്ത്രീപക്ഷം നവകേരളം പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി സ്കൂളുകളിലും കോളേജുകളിലും ആരംഭിച്ച ജെൻഡർ ക്ലബുകൾവഴി വിദ്യാർത്ഥികളുടെ ലിംഗനീതിയിലധിഷ്ഠിതമായ വ്യക്തിത്വ വികാസവും നേതൃത്വവും ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ആസൂത്രണം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. ലിംഗസമത്വ ആശയം പൊതുജനങ്ങൾക്കിടയിൽ വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനായി അയൽക്കൂട്ട അംഗങ്ങൾ, ഓക്സിജൻ ഗ്രൂപ്പ് അംഗങ്ങൾ, യൂത്ത് ക്ലബ്ബ് അംഗങ്ങൾ എന്നിവർ വഴി അവബോധ ക്യാമ്പയിനുകൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്. സി.ഡി.എസ്സ് അംഗങ്ങളുടേയും ഓക്സിജൻ ഗ്രൂപ്പ് അംഗങ്ങളുടേയും വ്യക്തിത്വവികാസം,</p>

		<p>നേതൃത്വപാടവവികസനം എന്നിവ ലക്ഷ്യമാക്കി വിവിധ തലങ്ങളിൽ പ്രാപ്തിവർദ്ധനവിനുള്ള പരിശീലന പരിപാടികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി സംയോജിച്ചുകൊണ്ട് ജെൻഡർ റിസോഴ്സ് സെന്ററുകൾ വഴി പ്രാദേശിക പ്രത്യേകതകൾ മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ട് ലിംഗനീതി സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ രൂപീകരിക്കുന്നതിനും അവ പൊതുജന പങ്കാളിത്തത്തോടെ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും പ്രാധാന്യം നൽകിവരുന്നു.</p>
<p>(ബി) കോവിഡ് സൃഷ്ടിച്ച സാമ്പത്തിക മാനദണ്ഡം അതിജീവിക്കുന്നതിനായി സർക്കാർ പ്രഖ്യാപിച്ച നൂറുദിന കർമ്മപദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിട്ട നേട്ടം കുടുംബശ്രീയ്ക്ക് കൈവരിക്കാനായിട്ടുണ്ടോ;</p>		<p>(ബി) ഉണ്ട്.</p> <p>കുടുംബശ്രീ എ.ഡി.എസ്സുകൾക്ക് ഒരു ലക്ഷം രൂപവിതരണ റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട്</p> <p>കോവിഡിന്റെ രണ്ടാം തരംഗം മൂലമുണ്ടായ സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധികളെ തരണം ചെയ്യുന്നതിനായി സംസ്ഥാന സർക്കാർ 100 ദിന കർമ്മ പരിപാടിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി എഡിഎസ്സുകൾ മുഖാന്തിരം അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് നൽകുന്ന പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഇപ്രകാരം അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ടിനത്തിൽ നൽകുന്നതിനായി 50 കോടി രൂപ സർക്കാർ ആദ്യഘട്ടമായി അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. കുടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ടാംഗങ്ങളുടെ കോവിഡ് മൂലമുണ്ടായ ആരോഗ്യപരമായ ആവശ്യങ്ങൾക്കും, ജീവനോപാധികൾ വീണ്ടെടുക്കുന്നതിനും മറ്റു അടിയന്തിര സാഹചര്യങ്ങൾക്കും ഈ തുക ഉപയോഗിച്ചു വരുന്നു.</p> <p>വയോമൈത്രി</p> <p>വയോജന ക്ഷേമം ഉറപ്പാക്കുക എന്നത് ഓരോ പൗരന്റെയും സമൂഹത്തിന്റെയും ഉത്തരവാദിത്വവും കടമയും ആണെന്നുള്ള ബോധം പൊതുസമൂഹത്തിൽ സൃഷ്ടിച്ചു കൊണ്ട് കേരളത്തിലെ പത്തു സി ഡി എസ്സുകളെ പൈലറ്റ് അടിസ്ഥാനത്തിൽ വയോമൈത്രി സി ഡി എസ്സ് ആക്കുക എന്നതാണ് ഈ പരിപാടിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ഇതിനായി സി ഡി എസ്സുകൾ വിവിധങ്ങളായ സൂചികകൾ നേടേണ്ടതുണ്ട്. വിലയിരുത്തലിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സൂചികകൾ നേടിയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രസ്തുത സി ഡി എസ്സിനെ വയോമൈത്രി സി ഡി എസ്സായി പ്രഖ്യാപിക്കും. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഉത്പാദന കർമ്മം 2022 മെയ് 15 നു നിർവഹിച്ചു. കോട്ടുകാൽ (തിരുവനന്തപുരം), എറിയാട്(തൃശൂർ), അഗളി പഞ്ചായത്ത് സമിതി (പാലക്കാട്), പുൽപള്ളി, മൂപ്പെന്നാട്, ഇടവക, നെന്മേനി (വയനാട്), ചേമഞ്ചേരി (കോഴിക്കോട്), ചെറുകുന്ന് (കണ്ണൂർ), അജജനൻ(കാസർഗോഡ്) എന്നീ സി ഡി</p>

എസ്സുകളെയാണ് പൈലറ്റ് പരിപാടിക്ക് വേണ്ടി തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുള്ളത്. നിലവിൽ പരിശീലനങ്ങളും വയോജനങ്ങളുടെ പുതിയ ഉൾപ്പെടുത്തലുകളും ആയി പ്രവർത്തനങ്ങൾ പുരോഗമിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. കേന്ദ്ര സാമൂഹിക നീതി മന്ത്രാലയത്തിന്റെ പ്രൊജക്ട് ആയ AGRASR (Action Group Aimed At Social Reconstruction) പ്രകാരമായുള്ള വെബ് പോർട്ടൽ ഡാറ്റ എൻട്രി പ്രവർത്തനങ്ങളും നടന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണം

സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ നേടിയെടുക്കുന്നതിന് ആ ലക്ഷ്യങ്ങളെ പ്രാദേശിക തലത്തിൽ സൂക്ഷ്മമായി കൊണ്ടു വന്ന് കൈവരിക്കുന്ന പ്രവർത്തന രീതിയാണ് സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണം. കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. ഇതിനായി ഓരോ ലക്ഷ്യങ്ങളെയും ഏറ്റവും സൂക്ഷ്മമായ സൂചകങ്ങളായി വിഭജിച്ച് അവ നേടിയെടുക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും കുടുംബശ്രീയും കിലയും ഒരുമിച്ചു ചേർന്നു നടപ്പിലാക്കുന്നതിനു ആസൂത്രണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. 17 സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളെ, 10 വിഷയാധിഷ്ഠിത ലക്ഷ്യങ്ങൾ എന്ന രീതിയിൽ കേന്ദ്രീകരിച്ച് സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണം നടത്തുന്നതിനായിട്ടാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. ആദ്യഘട്ടത്തിൽ കുടുംബശ്രീ സി ഡി എസ്സ് അംഗങ്ങൾക്ക് സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ എന്ന വിഷയാടിസ്ഥാനത്തിൽ പരിശീലനം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. അടുത്ത ഘട്ടമായി പരിശീലനവും ക്യാമ്പയിനുമായി ഓഗസ്റ്റ് 1 നു ടി പ്രവർത്തനങ്ങൾ കുടുംബശ്രീ സംഘടന തലത്തിൽ നടപ്പിലാക്കും. ഇതിനായിട്ടുള്ള പരിശീലന മൊഡ്യൂൾ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു .

മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ സഹായഹസ്തം വായ്പ പദ്ധതി:

കോവിഡ് പ്രതിസന്ധി തരണം ചെയ്യുന്നതിനായി 2020-21 ൽ കുടുംബശ്രീ നടപ്പിലാക്കിയ മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ സഹായ ഹസ്തം വായ്പ പദ്ധതി (Chief Minister's Helping Hand Loan Scheme) വഴി 2.30 ലക്ഷം അയൽക്കൂട്ടങ്ങളിലെ 25.17 ലക്ഷം അംഗങ്ങൾക്ക് 1917.55 കോടി രൂപ പലിശ രഹിത വായ്പയായി ലഭ്യമാക്കി.

കെ.എസ്.എഫ്.ഇ വിദ്യാശ്രീ ചിട്ടി:

കോവിഡ് വ്യാപനം തടയുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി സർക്കാർ ഡിജിറ്റൽ മീഡിയ വഴി കുട്ടികൾക്ക് പഠന

സൗകര്യം ഒരുക്കിയപ്പോൾ സാമ്പത്തികമായി പിന്നോക്കം നിൽക്കുന്ന കുട്ടികൾക്ക് പഠനോപാധി ഒരുക്കുന്നതിനായി ത്വരിത സാമ്പത്തിക സഹായം ലഭ്യമാക്കാനായി കെ.എസ്.എഫ്.ഇ. യുമായി സഹകരിച്ച് നടപ്പിലാക്കിയ പദ്ധതിയാണ് കെ.എസ്.എഫ്.ഇ വിദ്യാശ്രീ ചിട്ടി. ഇതുവഴി ലാപ്ടോപ്പ് ആവശ്യമായ 8574 അയൽക്കൂട്ട അംഗങ്ങൾക്ക് ലാപ്ടോപ്പ് ലഭ്യമാക്കി.

സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ 100 ദിന പരിപാടിയുടെ ഭാഗമായി എൻ.യു.എൽ.എം പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ 3 കോടി രൂപ അടങ്കൽ തുക വരുന്ന പിറവം നഗരസഭയിലെ അശരണർക്കുള്ള ആശ്രയഭവൻ എന്ന ഷെൽട്ടർ ഹോമിന്റെ പണി പൂർത്തീകരിച്ച് ഉദ്ഘാടനത്തിനായി സജ്ജമാക്കിയിരുന്നു. എന്നാൽ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് ചട്ടം നിലനിന്നിരുന്നതിനാൽ ഉദ്ഘാടനം നിർവ്വഹിക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല.

കോവിഡ് പ്രതിസന്ധിമൂലമുള്ള സാമ്പത്തിക മാന്ദ്യം അതിജീവിക്കുന്നതിനായി പ്രഖ്യാപിച്ച ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ 100 ദിന പരിപാടിയുടെ ഭാഗമായി കുടുംബശ്രീയുടെ വിവിധ പദ്ധതികൾ മുഖേന സൃഷ്ടിച്ച തൊഴിലുക്കളുടെ വിശദവിവരങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ക്രമ നം	100 ദിന പരിപാടി	തൊഴിൽ നേടിയവരുടെ എണ്ണം
1	2020-21 വർഷത്തെ 100 ദിന പരിപാടി - ആദ്യഘട്ടം (സെപ്റ്റംബർ 2020-ഡിസംബർ 9, 2020)	36192
2	2020-21 വർഷത്തെ 100 ദിന പരിപാടി - രണ്ടാംഘട്ടം (17 ഡിസംബർ, 2020 - 27 മാർച്ച് 2021)	7729
3	2021-22 വർഷത്തെ 100 ദിന പരിപാടി	10385
	ആകെ	54306

സ്ത്രീൽ സ്കോളർഷിപ്പ്

ആശ്രയ പദ്ധതിയിലുൾപ്പെട്ട അഗതി കുടുംബാംഗങ്ങൾ, അംഗപരിമിതരായവർ, പ്രാകൃതന ഗോത്രവർഗക്കാർ, പട്ടികവർഗ്ഗ കുടുംബാംഗങ്ങൾ തുടങ്ങി വളരെയധികം

ഉദ്യോഗാർത്ഥികൾ സാമ്പത്തികമായ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ കാരണം അവർക്കിഷ്ടമുള്ള നൈപുണ്യ പരിശീലനത്തിൽ ഏർപ്പെട്ട് നൈപുണ്യ ആർജ്ജിക്കാനോ അതുവഴി ജീവിതനിലവാരം ഉയർത്താനോ നിലവിൽ സാധിക്കുന്നില്ല എന്നുള്ളത് ശ്രദ്ധയിൽ വന്ന സാഹചര്യത്തിലാണ് കുടുംബശ്രീ സംസ്ഥാനമിഷൻ ഇത്തരമൊരു പദ്ധതി ആസൂത്രണം ചെയ്തത്. കുടുംബശ്രീ വഴി നടപ്പാക്കുന്ന ഡിഡിയുജികെഡെ/യുവകേരളം പദ്ധതികളിൽ കേരളത്തിലുള്ള 14 ജില്ലകളിലായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന വിവിധ PIA കളുടെ പരിശീലന കേന്ദ്രങ്ങൾ വഴി പഠനം ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ള അല്ലെങ്കിൽ പഠനം ആരംഭിക്കുന്ന ഗുണഭോക്താക്കൾക്കാണ് ഈ സ്കീം വഴി ഗുണം ലഭിക്കുക. പ്രസ്തുത പദ്ധതി ഔദ്യോഗികമായി ഉത്പാദനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ സ്കോളർഷിപ്പ് വിതരണം ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്.

തൊഴിലധിഷ്ഠിത നൈപുണ്യ വികസന പദ്ധതികളായ ഡി.ഡി.യു.ജി.കെ.ഡെ, യുവകേരളം എന്നീ പദ്ധതികളിലൂടെ 2500 പേർക്ക് തൊഴിൽ.

പ്രസ്തുത കർമ്മ പരിപാടിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് യുവകേരളം, ഡി.ഡി.യു.ജി.കെ.ഡെ എന്നീ പദ്ധതികളിലൂടെ നൈപുണ്യ പരിശീലനം പൂർത്തിയാക്കി 2678 യുവതീ-യുവാക്കൾക്കാണ് വേതനാധിഷ്ഠിത തൊഴിൽ ലഭ്യമാക്കാൻ കുടുംബശ്രീയ്ക്ക് കഴിഞ്ഞത്.

ആദിവാസി മേഖലയിൽ സ്പെഷ്യൽ സ്കീം ഡെവലപ്പ്മെന്റ് പ്രോഗ്രാം

അട്ടപ്പാടി, തിരുനെല്ലി, ദേവികുളം ബ്ലോക്ക്, ആറന്മുളം, നൂൽപ്പുഴ, നിലമ്പൂർ, വട്ടവട പ്രദേശങ്ങളിൽ താമസിക്കുന്ന യുവാക്കൾക്കായി കസ്റ്റമൈസ്ഡ് നൈപുണ്യ പരിശീലന പരിപാടി ആരംഭിക്കാനാണ് പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ആദ്യഘട്ടത്തിൽ അട്ടപ്പാടി, തിരുനെല്ലി, ദേവികുളം ബ്ലോക്കുകളിൽ പദ്ധതി ആരംഭിക്കും. തൊഴിലധിഷ്ഠിത നൈപുണ്യ പരിശീലനത്തിലൂടെയും, സ്വയം തൊഴിലിലൂടെയും കുറഞ്ഞത് 500 തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കാനാണ് പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. കുറഞ്ഞത് 5000 ഗുണഭോക്താക്കളിലേക്ക് എത്തിച്ചേരുകയും വേതനാധിഷ്ഠിത തൊഴിൽ, സ്വയം തൊഴിൽ എന്നിവയിലൂടെ കുറഞ്ഞത് 500 തൊഴിലവസരങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് സബ് മിഷന്റെ ലക്ഷ്യം. പ്രസ്തുത പദ്ധതി ഔദ്യോഗികമായി ഉത്പാദനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ പ്രാരംഭ മുന്നൊരുക്ക പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്.

കേരളചിഹ്നം പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി കുടുംബശ്രീയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ 158 ബ്രോയിലർ ഫാമുകളും 38

കേരളചിഹ്നം ഔട്ട് ലെറ്റുകളും ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

സ്ത്രീപക്ഷ നവകേരളം

സ്ത്രീധത്തിനും സ്ത്രീകൾക്കെതിരെയുള്ള അതിക്രമങ്ങൾക്കുമെതിരെ നടപ്പിലാക്കിയ സ്ത്രീപക്ഷ നവകേരളം - സംസ്ഥാനതല ഉദ്ഘാടനം 2021 ഡിസംബർ 18ന് തിരുവനന്തപുരത്ത് വച്ച് ബഹു.മുഖ്യമന്ത്രി നിർവ്വഹിച്ചു. ജില്ലാതലത്തിലും എല്ലാ സി.ഡി.എസ്സുകളിലും സ്ത്രീപക്ഷ നവകേരളം പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി കർമ്മപദ്ധതി തയ്യാറാക്കൽ, സിഗ്നേച്ചർ ക്യാമ്പയിൻ, ചുവർ ചിത്ര ക്യാമ്പയിൻ, വീഡിയോ പോസ്റ്റർ പ്രദർശനം, ടൂ വീലർ റാലി, തുടങ്ങിയവ നടപ്പിലാക്കി. ഓക്സിജൻ ഗ്രൂപ്പുകളിലും, അയൽക്കൂട്ടങ്ങളിലും സ്ത്രീധനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ചർച്ചകളും സംവാദങ്ങളും സംഘടിപ്പിച്ചു. 14 ജില്ലകളിലായി 12 വിഷയങ്ങളിൽ സ്ത്രീപക്ഷ ചിന്തകൾ ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുന്ന വെബിനാറുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. സ്ത്രീധനവും അതിക്രമവും എന്ന വിഷയത്തിൽ ബാലസഭാ കട്ടികൾക്കായി പോസ്റ്റർ രചന സംഘടിപ്പിച്ചു. സ്ത്രീധത്തിനും സ്ത്രീകൾക്കെതിരെയുള്ള അതിക്രമങ്ങൾക്കുമെതിരെ സംസ്ഥാനവ്യാപകമായി 600 കേന്ദ്രങ്ങളിൽ സ്ത്രീശക്തി കലാജാമ സംഘടിപ്പിച്ചു. വിദ്യാർത്ഥികളിലും യുവതീ യുവാക്കളിലും ലിംഗപദവി തുല്യതയും തുല്യനീതിയിലധിഷ്ഠിതമായ കാഴ്ചപ്പാടും വ്യക്തിത്വ വികസനവും കൊണ്ടുവരാനും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുമായി സ്കൂളുകളും കോളേജുകളും കേന്ദ്രീകരിച്ച് ജൻഡർ ക്ലബ്ബുകൾ രൂപീകരിച്ചു. നിലവിൽ 304 ജൻഡർ ക്ലബ്ബുകൾ സ്കൂളിലും 70 ജൻഡർ ക്ലബ്ബുകൾ കോളേജിലും പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു.

(സി) ദേശീയ നഗര ഉപജീവന ദൗത്യത്തിൽ മികച്ച പദ്ധതി നിർവ്വഹണത്തിലൂടെ സംസ്ഥാനത്തിന് ദേശീയതലത്തിൽ ഒന്നാം സ്ഥാനം ലഭിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള പ്രവർത്തനം കാഴ്ചവയ്ക്കുവാൻ കുടുംബശ്രീയ്ക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ എന്ന് വ്യക്തമാക്കുമോ?

(സി) **ഉണ്ട്**
ദേശീയ നഗര ഉപജീവനമിഷൻ പദ്ധതി (എൻ.യു.എൽ.എം) നടത്തിപ്പിൽ മികച്ച പ്രവർത്തനം വിലയിരുത്തുന്നതിന് SPARK (Systematic Progressive Analytical) റാങ്കിംഗ് ദേശീയ പാർപ്പിട നഗരകാര്യ മന്ത്രാലയം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത റേറ്റിംഗിൽ 2020-21 സാമ്പത്തിക വർഷം കേരളത്തിന് ഒന്നാം റാങ്ക് ലഭ്യമായിട്ടുണ്ട്.

എൻ.യു.എൽ.എം പദ്ധതിയിൽ പ്രധാനമായും 6 ഘടകങ്ങളാണുള്ളത്.

1. സാമൂഹ്യ സംഘാടനവും സ്ഥാപന വികസനവും

നഗരദരിദ്രരായ വ്യക്തികളെ ഉൾപ്പെടുത്തി സ്വയംസഹായ സംഘങ്ങളെ രൂപീകരിക്കുകയും, ഇവർക്ക് ബാങ്ക് അക്കൗണ്ട് തുടങ്ങുന്നതിന് ആവശ്യമായ

സഹായം ലഭ്യമാക്കി ലഘുസമ്പാദ്യം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയുമാണ് ഘടകത്തിന്റെ ഉദ്ദേശലക്ഷ്യം. സ്വയംസഹായ സംഘടനകളെ വാർഡ് തലത്തിൽ സംഘടിപ്പിച്ച് ഏരിയ ലെവൽ ഫെഡറേഷനുകളും നഗരസഭാതലത്തിൽ ഏരിയ ലെവൽ ഫെഡറേഷനുകളെ ഏകോപിപ്പിച്ച് കമ്മ്യൂണിറ്റി ലെവൽ ഫെഡറേഷനുകളും രൂപീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കേരളത്തിൽ ഇത് കുടുംബശ്രീ സംവിധാനത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി അയൽക്കൂട്ട - എ.ഡി.എസ്സ് - സി.ഡി.എസ്സ് ത്രിതല സംഘടനാസംവിധാനമാണ്. അയൽക്കൂട്ട - എ.ഡി.എസ്സ് - സി.ഡി.എസ്സ് രൂപീകരണം, അയൽക്കൂട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തൽ, നിർജ്ജീവമായതോ/പ്രവർത്തനം മന്ദീഭവിച്ചതോ ആയ അയൽക്കൂട്ടങ്ങളെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കൽ എന്നിവ പ്രസ്തുത ഘടകത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. മൂന്ന് മാസം പ്രവർത്തനക്ഷമമായ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് 10,000/-രൂപയും എ.ഡി.എസ്സുകൾക്ക് 50,000/-രൂപയും റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് (ഒറ്റത്തവണ) ലഭ്യമാക്കും. 2020-21 കാലയളവിൽ 1992 പുതിയ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ രൂപീകരിക്കുകയും, 3123 അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് ലഭ്യമാക്കുകയും 172 എ.ഡി.എസ്സുകൾക്ക് ആർ.എഫ് നൽകുകയും ചെയ്തു.

2. നൈപുണ്യ പരിശീലനത്തിലൂടെ തൊഴിൽ

നഗരപ്രദേശങ്ങളിലെ ദരിദ്ര കുടുംബങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള യുവതീ-യുവാക്കൾക്ക് (18-35 വയസ് പ്രായപരിധി) നൈപുണ്യ പരിശീലനം ലഭ്യമാക്കി വേതനാധിഷ്ഠിത തൊഴിലോ (കുറഞ്ഞത് 8,000/-രൂപ മാസ വരുമാനം) സ്വയംതൊഴിലോ ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് സഹായം നൽകുന്ന ഘടകമാണിത്. നാഷണൽ സെക്ടർ സ്കിൽ കൗൺസിൽ അംഗീകാരമുള്ള സെക്ടർ സ്കിൽ കോഴ്സുകളിലാണ് പരിശീലനം നൽകുന്നത്. 2020-21 കാലയളവിൽ 2363 പരിശീലനാർത്ഥികൾക്ക് പരിശീലനം നൽകുകയും 1583 പേർ പൂർത്തിയാക്കുകയും 774 പേർക്ക് തൊഴിൽ ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്തു.

3. സ്വയംതൊഴിൽ പദ്ധതി

നഗരദരിദ്രർക്ക് തങ്ങളുടെ കഴിവിനും അഭിരുചിക്കും അനുസരിച്ച് ഒറ്റയ്ക്കായോ കൂട്ടായോ (3 മുതൽ 10 അംഗങ്ങൾ) സ്വയംതൊഴിൽ സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ സഹായം ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ് ടി ഘടകം. വ്യക്തിഗത സംരംഭങ്ങൾക്ക് 2 ലക്ഷം രൂപ വരെയും ബാങ്ക് വായ്പ ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. ഇതിന് 7%ത്തിൽ അധികരിക്കുന്ന പലിശക്ക് പലിശ സബ്സിഡി നൽകുന്നതാണ്. കൂടാതെ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാകുന്ന ലിങ്കേജ് വായ്പകൾക്കും

7%ത്തിൽ അധികരിക്കുന്ന പലിശക്ക് പലിശ സബ്സിഡി ലഭ്യമാക്കും. 2020-21 കാലയളവിൽ 995 സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിച്ചത് വഴി 1341 പേർക്ക് തൊഴിലവസരം നൽകി.

4. നഗര ഭവനരഹിതർക്കുള്ള പാർപ്പിട പദ്ധതി

തെരുവോരങ്ങളിൽ അന്തിയുറങ്ങുന്നവർക്ക് താൽക്കാലിക താമസത്തിനുള്ള അവസരമൊരുക്കുകയാണ് ഇതിന്റെ ലക്ഷ്യം. പുതിയ ഷെൽട്ടറുകളുടെ നിർമ്മാണം, നിലവിലുള്ളവയുടെ നവീകരണം (Refurbishment) നടത്തി താമസ സൗകര്യം ഒരുക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. നഗരപ്രദേശങ്ങളിൽ ഇപ്രകാരം തെരുവിൽ കഴിയുന്ന വ്യക്തികളെ സർവ്വേയിലൂടെ കണ്ടെത്തി ആവശ്യാനുസരണം ഷെൽട്ടർ സൗകര്യമൊരുക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. 2020-21 കാലയളവിൽ രണ്ട് പുതിയ അഭയകേന്ദ്രങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിക്കുകയും, രണ്ട് അഭയകേന്ദ്രങ്ങൾ നവീകരിച്ച് പ്രവർത്തനം ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തു.

5. നഗരങ്ങളിലെ തെരുവ് കച്ചവടക്കാർക്കുള്ള സഹായ പദ്ധതികൾ

നഗര പ്രദേശങ്ങളിൽ തെരുവോരങ്ങളിൽ കച്ചവടം നടത്തുന്ന വ്യക്തികളെ സാമൂഹ്യക്ഷേമ സുരക്ഷാ പദ്ധതികളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ജീവിത നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് ആവശ്യമായ സഹായം ലഭ്യമാക്കുകയാണ് ഇതിന്റെ ലക്ഷ്യം. 24643 തെരുവ് കച്ചവടക്കാരെ സർവ്വേയിലൂടെ കണ്ടെത്തുകയും 2020-21 കാലയളവിൽ 7235 പേർക്ക് പി.എം സ്വാനിധി പ്രകാരം ലോൺ ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്തു.

6. കാര്യശേഷി വികസനവും പരിശീലനവും

എൻ.യു.എൽ.എം പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായ സിറ്റിമിഷൻ മാനേജ്മെന്റ് യൂണിറ്റ്, വിവിധ സ്റ്റേറ്റ് ഹോൾഡർമാർ, ത്രിതല സംഘടനാ സംവിധാനത്തിൽ വരുന്നവർ ഉൾപ്പെടെയുള്ളവർക്ക് പ്രവർത്തനങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് ആവശ്യമായ പരിശീലനം ലഭ്യമാക്കുകയാണ് ഈ ഘടകത്തിലൂടെ ചെയ്യുന്നത്. ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷവും മേൽപറഞ്ഞ ഘടകങ്ങൾക്കുള്ള ടാർഗറ്റ് ദേശീയ പാർപ്പിട നഗരകാര്യ മന്ത്രാലയം സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാക്കാറുണ്ട്. ആയത് സംബന്ധിച്ചിട്ടുള്ള പുരോഗതി വിലയിരുത്തിയാണ് റാങ്കിംഗിന് പരിഗണിക്കുന്നത്.

